

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący sędzia Ewa Taberska

Protokolant stażysta Natalia Komorniczak

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2019r.

sprawy **H. S. (1)**

oskarżonej z art. 212 § 1 i 2 k.k.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej i oskarżoną

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań - Stare Miasto w Poznaniu

z dnia 27 czerwca 2019r. sygn. akt VIII K 358/18

1. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uniewinnia oskarżoną od popełnienia zarzucanych jej czynów.
2. Wydatkami postępowania sądowego za obie instancje obciąża oskarżycieli prywatnych w zakresie już poniesionym.

Ewa Taberska

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 928/19
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu z dnia 27 czerwca 2019 r., sygn. akt VIII K 358/18

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego
oskarżyciel posiłkowy
oskarżyciel prywatny
obrońca
oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego
inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
		XXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXX
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
	XXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX		

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)	
---	--

Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiąże o powodach nieuwzględnienia dowodu
	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XX

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1	Naruszenie art. 12 ust. 1 prawa prasowego	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy Prawo Prasowe dziennikarz jest obowiązany zachować szczególną staranność i rzetelność przy zbieraniu i wykorzystaniu materiałów prasowych, zwłaszcza sprawdzić zgodność z prawdą uzyskanych wiadomości lub podać ich źródło.</p> <p>Europejski Trybunał Praw Człowieka stale podkreśla w swoim orzecznictwie wagę obowiązków ciążących na osobach korzystających ze swobody wypowiedzi. Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem tego organu Konwencja chroni prawo dziennikarzy do ujawniania informacji o sprawach stanowiących przedmiot powszechnego zainteresowania, pod warunkiem, że działają oni w dobrej wierze, dostarczają wiarygodnych i precyzyjnych wiadomości, które</p>		

mają potwierdzenie w faktach, oraz postępują zgodnie z etyką dziennikarską (tak np. wyrok z 21.01.1999 r., 29183/95, Fressoz i Roire p. Francji; wyrok z 20.05.1999 r., 21980/93, Bladet Tromsø i Stensaas p. Norwegii; wyrok z 7.05.2002 r., 46311/99, McVicar p. Zjednoczonemu Królestwu; wyrok z 17.12.2004 r., 49017/99, Pedersen i Baadsgaard p. Danii; wyrok z 17.12.2004 r., 33348/96, Cumpăna i Mazăre p. Rumunii; wyrok z 1.05.2007 r., 510/04, Tønsbergs Blad AS i Haukom p. Norwegii) (Zaremba M. (red.), Drozdowicz K., Łoszevska-Ołowska M., Prawo prasowe. Komentarz, LEX el.).

Pojęcie rzetelności na gruncie art. 12 ust. 1 ustawy Prawo Prasowe obejmuje (...) odpowiedzialność za słowo, uczciwość i solidność. Natomiast szczególna staranność to nie innego jak powinność sprawdzenia zgodności z prawdą uzyskanych informacji, ich weryfikacji u osób, których dotyczą opisywane zdarzenia, przy czym dziennikarz nie ma obowiązku w każdych okolicznościach zwracać się o wyjaśnienia do osoby, o której ma zamiar krytycznie wypowiedzieć się lub napisać artykuł (tak m.in. wyrok SA w Łodzi z 15 stycznia 2013 r., I ACa 1014/2012 , LexisNexis nr 5155085) (Brzozowska-Pasieka M., Olszyński M., Pasieka J., Prawo prasowe. Komentarz praktyczny, LEX el.).

Mając na względzie powyższe rozważania potrzebny i zasadny okazał się zarzut obrony kwestionujący ocenę prawną dokonaną przez Sąd meriti staranności H. S. przy zbieraniu materiałów do przedmiotowych artykułów prasowych i ich redagowaniu. Do dokonania przez

Sąd Rejonowy oceny, że oskarżona naruszyła ww. standardy nie uprawnia sam fakt, że H. S. (1) dokonała zapytania prasowego skierowanego do A. D. i OSP P. za pośrednictwem odpowiednio wiadomości sms czy portalu społecznościowego. Prawo prasowe nie przewiduje wszakże żadnych obostrzeń co do formuły zapytania prasowego. Oskarżona nie miała też obowiązku bezpośredniego skontaktowania się z osobami, których miał dotyczyć materiał ani informowania tychże osób o zamiarze publikacji. Przy ocenie działań oskarżonej należało wziąć pod uwagę, czego zaniechał Sąd I instancji, status prawny i funkcje publiczne osób, do których odnosiła się treść artykułów prasowych oraz zakres tzw. dopuszczalnej prawnie w omawianym przypadku krytyki, o czym jeszcze poniżej.

Wniosek

1. zmiana zaskarżonego wyroku,

zasadny

2. ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku.

częściowo zasadny

niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Zważywszy na naruszenie przez Sąd Rejonowy przepisów prawa materialnego, w tym art. 12 ust. 1 prawa prasowego w sposób opisany powyżej konieczna była zmiana wyroku w kierunku proponowanym przez apelujących, tj. przez uniewinnienie oskarżonej od przypisanych jej czynów.

Sąd Rejonowy z kolei prawidłowo i w sposób pełny przeprowadził postępowanie dowodowe w sprawie, w konsekwencji należy ustalać stan faktyczny. Brak było zatem podstaw do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia przez Sąd I instancji celem jego ewentualnego uzupełnienia.

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	Rozpoznanie ograniczono tylko do zarzutów pozwalających na wydanie orzeczenia.
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
<p>Zgodnie z art. 436 kpk Sąd może ograniczyć rozpoznanie środka odwoławczego tylko do poszczególnych uchybień, podniesionych przez stronę lub podlegających uwzględnieniu z urzędu, jeżeli rozpoznanie w tym zakresie jest wystarczające do wydania orzeczenia, a rozpoznanie pozostałych uchybień byłoby przedwczesne lub bezprzedmiotowe dla dalszego toku postępowania.</p> <p>Argumentacja zawarta w apelacji oskarżonej a dotycząca oceny dowodów z dokumentów i zeznań świadków w kontekście oceny okoliczności wyboru P. J. do wzięcia udziału w wyjeździe do Estonii okazała się irrelevantna z punktu widzenia rozstrzygnięcia w sprawie. Teksty opublikowane przez oskarżoną na łamach lokalnej prasy nie dają bowiem jednoznacznej odpowiedzi na pytanie dlaczego P. J. wyjechał do Estonii i kto go wybrał. Nie jest natomiast w realiach niniejszej sprawy sporne, co też zresztą wynika z publikacji autorstwa oskarżonej, iż P. J. jest funkcjonariuszem policji oraz, że wyjechał do Estonii w ramach OSP P.. Ocena treści tekstu autorstwa H. S. nie daje zdaniem Sądu Odwoławczego podstaw do tego, by przyjąć że oskarżona swoim zachowaniem wypełniła znamiona przestępstwa z art. 212 § 1 i 2 k.k.</p> <p>Niezależnie od powyższego należy stwierdzić, iż podstawowym błędem jakiego dopuścił się Sąd Rejonowy na gruncie niniejszej sprawy było uznanie H. S. (1) za winną zarzuconych jej czynów bez</p>	

względu na obowiązujące w Europie standardy pracy dziennikarza oraz przyjęte granice tzw. dopuszczalnej prawnie krytyki w stosunku do polityków i ich działań politycznych. Standardy te oraz zasady i granice znajdują poparcie w ugruntowanym już orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, judykaturze krajowej oraz doktrynie. W szczególności podkreślenia wymaga, że „prasa (w tym także internetowe lokalne serwisy informacyjne) jest czynnikiem pozwalającym na rozpowszechnianie debat w sprawach interesu publicznego, lecz ma także rolę ujawniania i podawania do wiadomości publicznej informacji, które mogą wzbudzić takie zainteresowania i stać się przyczyną tego rodzaju debaty w społeczeństwie” (tak: wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 4 lipca 2017 r., sygn. akt 10947/11), co też miało miejsce w sprawie niniejszej.

Poza tym nie bez znaczenia dla oceny sprawy w punktu widzenia przypisanych H. S. czynów jest wybrany przez autorkę tekstu gatunek dziennikarski i jego charakter oraz sposób przedstawienia konkretnej historii (również wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 4 października 2016 r., sygn. akt 44436/13).

W dalszej kolejności Sąd Odwoławczy zauważa, że obrońca oskarżonej popadł w sprzeczność z jednej strony dążąc do przypisania oskarżonej (jednego) czynu, z drugiej strony wnosząc o jej uniewinnienie (ewentualnie przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania).

Wobec poczynionych wyżej rozważań prawnych i uznania, że H. S. (1) nie popełniła zarzucanych jej czynów, jako bezprzedmiotowe uznać należy zarzuty obrońcy naruszenia przez Sąd I instancji art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., 85 § 1 i 2 k.k., 86 § 1 k.k., 33 § 1 i 3 k.k., 413 § 1 i 2 k.p.k. W takich okolicznościach jako bezcelowy jawił się także zarzut obrony obrazy art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k.

5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO

5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji

1.

Przedmiot utrzymania w mocy

2

Wydatkami postępowania sądowego za obie instancje obciążono oskarżycieli prywatnych w zakresie już poniesionym na podstawie art. 632 ust. 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k.

7. **PODPIS**

Ewa Taberska